

Piekrīt pārejai uz mācībām vienā valodā

Valdība vakar atbalstījusi pakāpenisku pāreju uz mācībām tikai valsts valodā vispārējās izglītības un pirmsskolas pakāpē, lai veicinātu sekmīgu pilnveidotā mācību satura un pieejas ieviešanu visās Latvijas izglītības iestādēs.

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) skaidro, ka līdzšinējā mācību valodas pieeja mazākumtautību izglītības programmās nav pilnībā nodrošinājusi valsts valodas kvalitatīvu apguvi visos izglītības posmos. Tādēļ, lai nodrošinātu iespējas maksimāli efektīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē un sekmētu turpmākas izglītības iegūšanu, mazākumtautību skolēniem ir vienlīdz svarīgi apgūt arī valsts valodu.

Likumprojektā ietvertais regulējums attiecībā uz pirmssko-

las izglītības programmas īstenošanu pašvaldības dibinātajās un privātpersonu dibinātajās pirmsskolas izglītības iestādēs nosaka, ka, sākot ar 2023. gada 1. septembri, pirmsskolas izglītība tiks īstenota valsts valodā.

IZM norāda, ka pirmsskolas izglītības iestādes īsteno vispārējās pirmsskolas izglītības programmas un speciālās pirmsskolas izglītības programmas, veicinot bērna vispusīgu attīstību un veselības nostiprināšanu, kā arī nodrošinot galveno pirmsskolas izglītības mērķi – sagatavošanos pamatizglītības ieguvei. Ar 2023. gada 1. septembri paralēli netiks īstenota mazākumtautību pirmsskolas izglītības programma un mazākumtautību speciālās pirmsskolas izglītības programma.

Mazākumtautību izglītojamiem tiek nodrošinātas iespējas pirmsskolas izglītības iestādē vai pašvaldības interešu izglītības iestādē apgūt mazākumtautību valodu un kultūrvēsturi valsts un pašvaldības apmaksātā interešu izglītības programmā.

Likumprojektā paredzētais regulējums nosaka, ka arī turpmāk pamatizglītības pakāpē mācību process notiks valsts valodā, pakāpeniski ieviešot valsts valodu visā pamatizglītības pakāpē. Sākot ar 2023. gada 1. septembri, vispārējās izglītības pamatizglītības programmas tiks īstenotas pilnībā latviešu valodā 1., 4. un 7. klasei, no 2024. gada 1. septembra – 2., 5. un 8. klasei un no 2025. gada – 3., 6. un 9. klasei.

Likumprojektā noteikts, ka

pamatizglītības pakāpes mazākumtautību izglītojamo interešu izglītības programmas ietvaros varēs apgūt mazākumtautību valodu un kultūrvēsturi. Šādas programmas apguves iespēju finansēs valsts ar mērķdotācijas palīdzību pašvaldībām, kā arī pašvaldības.

Papildu risinājuma nodrošināšanai noteiks nepieciešamos atbalsta mehānismus, kā, piemēram, mācību līdzekļu nodrošināšanu, pedagogu valodas mācību kursu organizēšanu un atbalsta sniegšanu pedagogiem darbam lingvistiski neviendabīgā vidē.

Savukārt profesionālās izglītības iestādēs mācību valodas loks tiks sašaurināts līdz citām Eiropas Savienības valstu valodām.▶

ĪSUMĀ

Vācijas Federālais Konstitūcijas aizsardzības birojs (BfV) ziņojumā par 2021. gadu atzinis kreiso interneta platformu "de. Indymedia" par ekstrēmistisku. Platforma regulāri publicē kreiso ekstrēmistu atziņšanos noziegumos, aicinājumus uz rīcību un politisko oponentu uzrunas. Vācijas iekšējās izlūkošanas dienests jau pirms diviem gadiem puda aizdomas, ka platforma saistīta ar kreisajiem ekstrēmistiem. Toreiz BfV norādīja, ka pēc anarhistu un policijas sadursmēm Leipcigā, platformā tika mēģināts attaisnot šo vardarbību.

Fidži Salu Republikas tiesa atļāvisi ASV aizvest sankcijām pakļautajam Krievijas oligarham piederošo jahtu "Amadea", jo tās uzturēšana līdz tiesas procesa beigām ir lieka Fidži nodokļu maksātāju naudas tērēšana. ASV Tieslietu ministrijai nesen izveidotā darba grupa "KleptoCapture" izmeklē korumpēto krievu oligarhu un sankciju pārkāpēju lietas un vēlas panākt viņu luksusa īpašumu konfiskāciju. 106 metrus garā jahta "Amadea" ir apmēram 280 miljonus eiro vērtā. Tiek uzskatīts, ka tā pieder starptautiskajām sankcijām pakļautajam Krievijas finanšu un rūpniecības grupas "Nafta Moscow" īpašniekam Suleimanam Kerimovam.

Lielbritānijas

premjermministrs Boriss Džonsons izturējies neuzticības balsojumam, ko parlamenta apakšnamā Pārštāvju palātā rīkoja viņa Konservatīvās partijas deputāti pēc vairākiem skandāliem, kas ievērojami vājināja Džonsona pozīcijas un ko izraisīja ziņas par ballītēm Dauningstrīdā Covid-19 karantīnas režīma laikā. Šīs ziņas nozīmēja, ka Džonsons kļuvis par pirmo Lielbritānijas premjerministru, kas pārkāpis likumu amata pildīšanas laikā.

Zviedrijā novērsta politiskā krīze

Zviedrijas valdība otrdien pēdējā mirklī novērsusi politisko krīzi, panākot vienošanos, kas ļaus tieslietu ministram izturēt neuzticības balsojumu parlamentā.

Politiskā krīze premjermiņistres Magdalēnas Andešones valdībai draudēja nieka trīs mēnešus pirms parlamenta vēlēšanām un nepilnu gadu pēc tam, kad Zviedrijas valdība tika gāzta, bet jau pēc dažām nedēļām tika izveidota no jauna.

Neuzticības balsojumu ierosināja galēji labējā partija "Zviedrijas Demokrāti", kuri vairo tieslietu ministru Morganu Juhansonu nespējā

iegrozot augošo bandu vardarbību.

Liberālkonservatīvā "Moderātu koalīcijas partija", "Liberāli" un "Kristīgie demokrāti" paziņoja, ka atbalstīs neuzticības izteikšanu.

Šīm četrām opozīcijas partijām kopā ir 174 deputātu vietu parlamentā, bet tām vajadzēja vēl vienu balsi, lai priekšlikums par neuzticības izteikšanu tiktu pieņemts.

Izšķiroša loma tika bijušajai Kreisās partijas biedrei Aminei Kakabavei, kura kopš 2019. gada ir neatkarīga deputāte. Valdība vakar paziņoja, ka panākusi vienošanos ar Kakabavi par atbalstu.▶

Atbalsta ieceri pensijas indeksēt agrāk

Saeimas Sociālo un darba lietu komisija atbalstījusi ieceri pensijas šogad indeksēt par mēnesi agrāk – 1. septembrī, lai pensionāriem kompensētu augošo inflāciju un energoresursu cenu paaugstināšanos.

Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" paredz, ka šī gada valsts pensiju vai tās daļas apmēru, kas nepārsniedz 50% no iepriekšējā kalendāra gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī, un piemaksas pie pensijas par vienu apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995. gada

31. decembrim, apmēru pārskatīt 1. septembrī.

Plānots, ka indeksācijai izmantos indeksu, ko veidos inflācija par laikposmu no 2021. gada 1. augusta līdz 2022. gada 31. jūlijam un daļa no apdrošināšanas iemaksu algu summas reālā pieauguma procentiem.

Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājas vietniece Dzintra Žilde atbalstīja priekšlikumu, taču norādīja, ka federācija iestājas par indeksāciju divreiz gadā.▶

Apmainās kritušajiem

Kijivā nogādāti Mariupoles rūpnīcā "Azovstaļ" kritušo karavīru līķi, paziņojis Ukrainas Stratēģiskās komunikācijas un informācijas drošības centrs, atsaucoties uz "Azovstaļ" aizstāvju ģimeņu asociāciju.

Ukrainas Nacionālās gvardes atsevišķās īpašo uzdevumu vienības "Azov" pārstāvji sagaidīja un kopā ar mediķiem apskatīja un aprakstīja līķus.

"Starp kritušo līķiem trešā daļa ir "Azov" pulka cīnītāji. Pārējo bojāgājušo piederība dažādām vienībām tiek noskaidrota," paziņoja Ukrainas Stratēģiskās komunikācijas un informācijas drošības centrs.

Kritušo piederīgie vēlāk tiks aicināti uz ekspertīzi un atpazīšanas procedūru.

4. jūnijā kļuva zināms, ka Zaporizņas apgabalā frontes līnijā Ukraina un Krievija apmainījušas kritušo karavīru līķus pēc formulas "160 pret 160".▶

FOTOFAKTS

Meksikāņu ielu mākslinieks Migels Motekzuma, kurš zināms arī kā dons Fero Fero-kariljero, Mehiko pilsētā pārvietoja no vienas metro stacijas uz otru. Mākslinieks tādējādi godina vienu no saviem vectēviem, kurš bija dzelzceļnieks. Motekzuma ar savu performanci iecerējis septembrī piedalīties Amsterdamas ielu festivālā.

FOTO – AFP/LETA

ŠAJĀ DIENĀ

8. jūnijā

632. Medinā nomira islāma dibinātājs pravietis Muhameds.

1903. Rīgā atklāja Grīziņkalna parku un "Apollo" teātri.

2000. Mežaparka estrādē pirmo reizi koncertēja ārvalstu grupa ("Pet Shop Boys").

2006. Francūziete Rafaela le Guvello kļuva par pirmo cilvēku, kurš šķērsoja Indijas okeānu ar vēja dēli. Ar 7 metrus garo dēli viņa ceļā pavadīja 60 dienas.

2020. Covid-19 pandēmijā oficiāli reģistrēto saslimšanas gadījumu skaits pasaulē pārsniedza 7 miljonus.